

Miljøvenlig opvarmning af kirker

Poul Klenz Larsen, Varme-, energi- og klimakonsulent

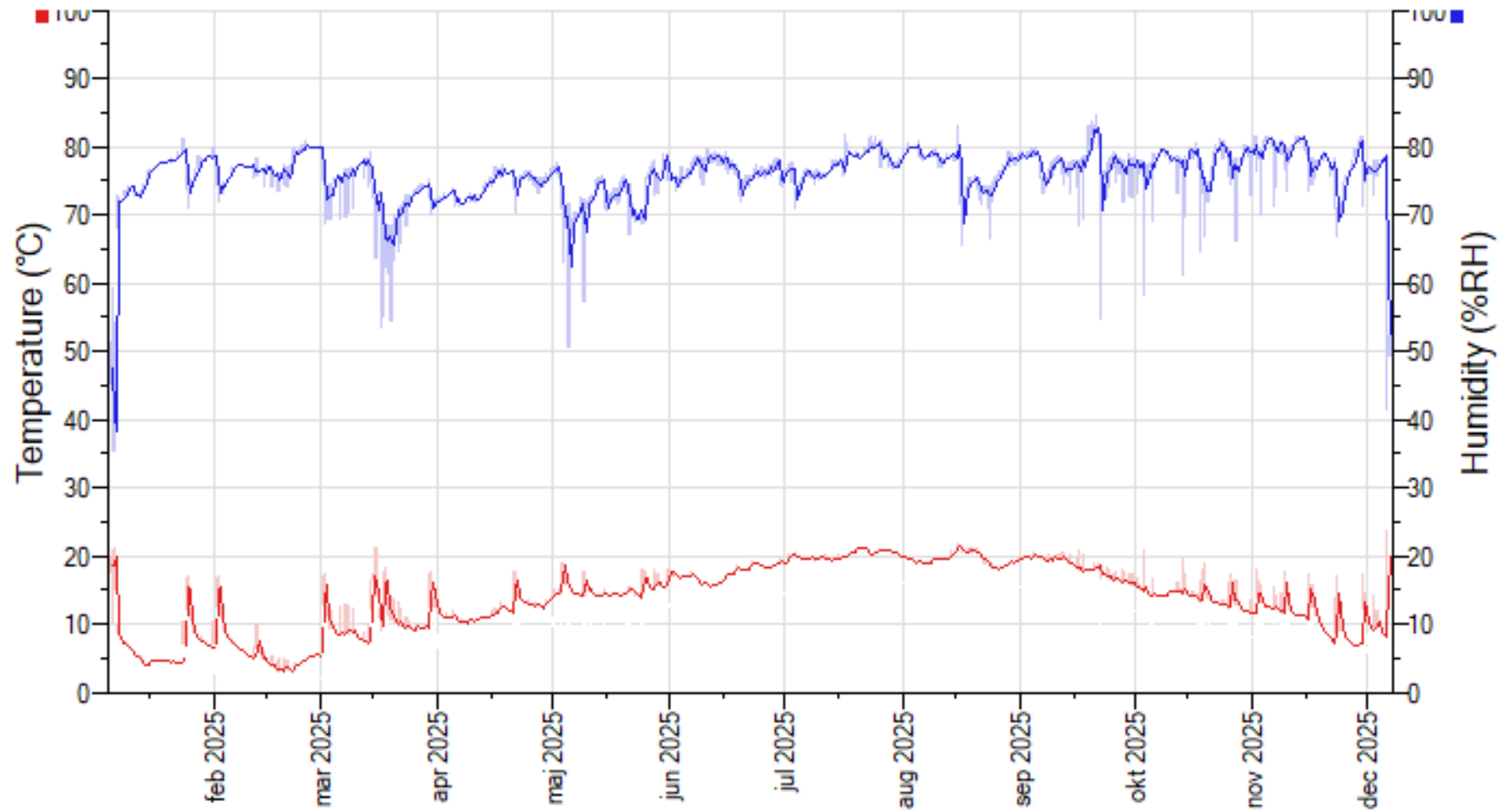
Tlf. 20 15 35 30 – mail: kvek@outlook.dk

Indledende klimamåling

- Elektronisk datalogger
- Temperatur ($^{\circ}\text{C}$)
- Luftfugtighed (%RF)
- Én gang i timen
- Et helt år (8760 timer)
- 1-2 målepunkter
- Ikke nær varme/vinduer
- Data udlæses elektronisk

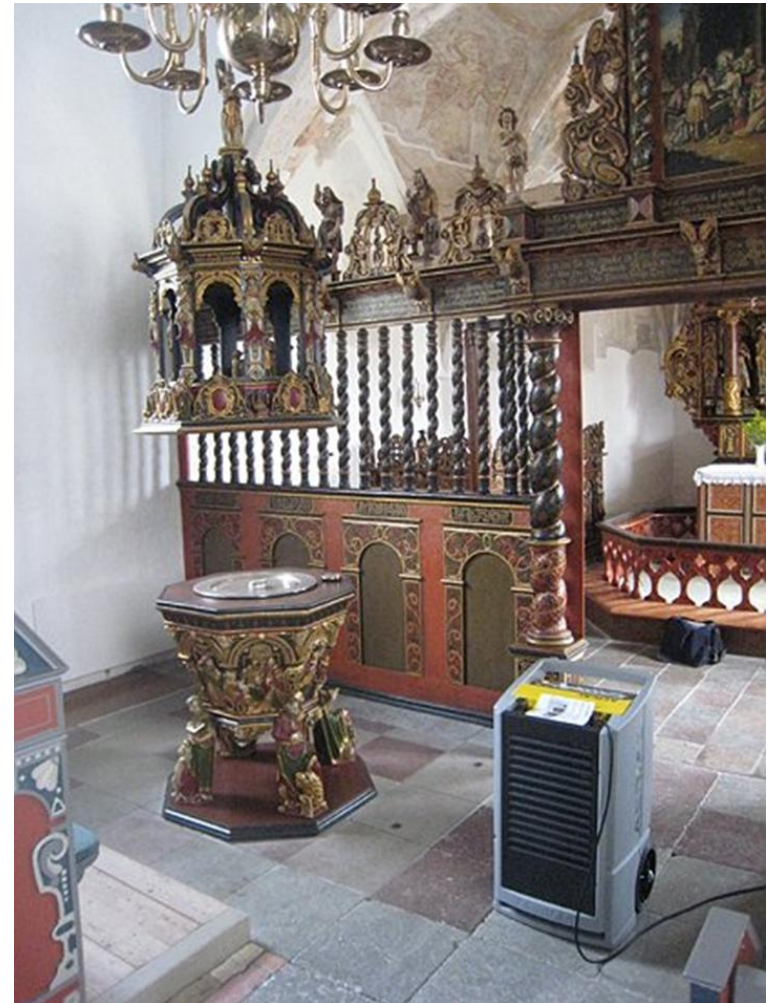

Keldby kirke

Brugsmønstre -> Opvarmningspraksis

- **Daglig aktivitet**
15 °C / 18 °C
- **Jævnlig aktivitet**
8 °C / 18 °C
- **Lejlighedsvis aktivitet**
0 °C / 18 °C
- **Uanset aktivitet**
Luftfugtighed 40-70 %RF

Varmeløsninger - bænkevarme

- Vand eller el
- Jævn varmefordeling
- God komfort
- Diskret

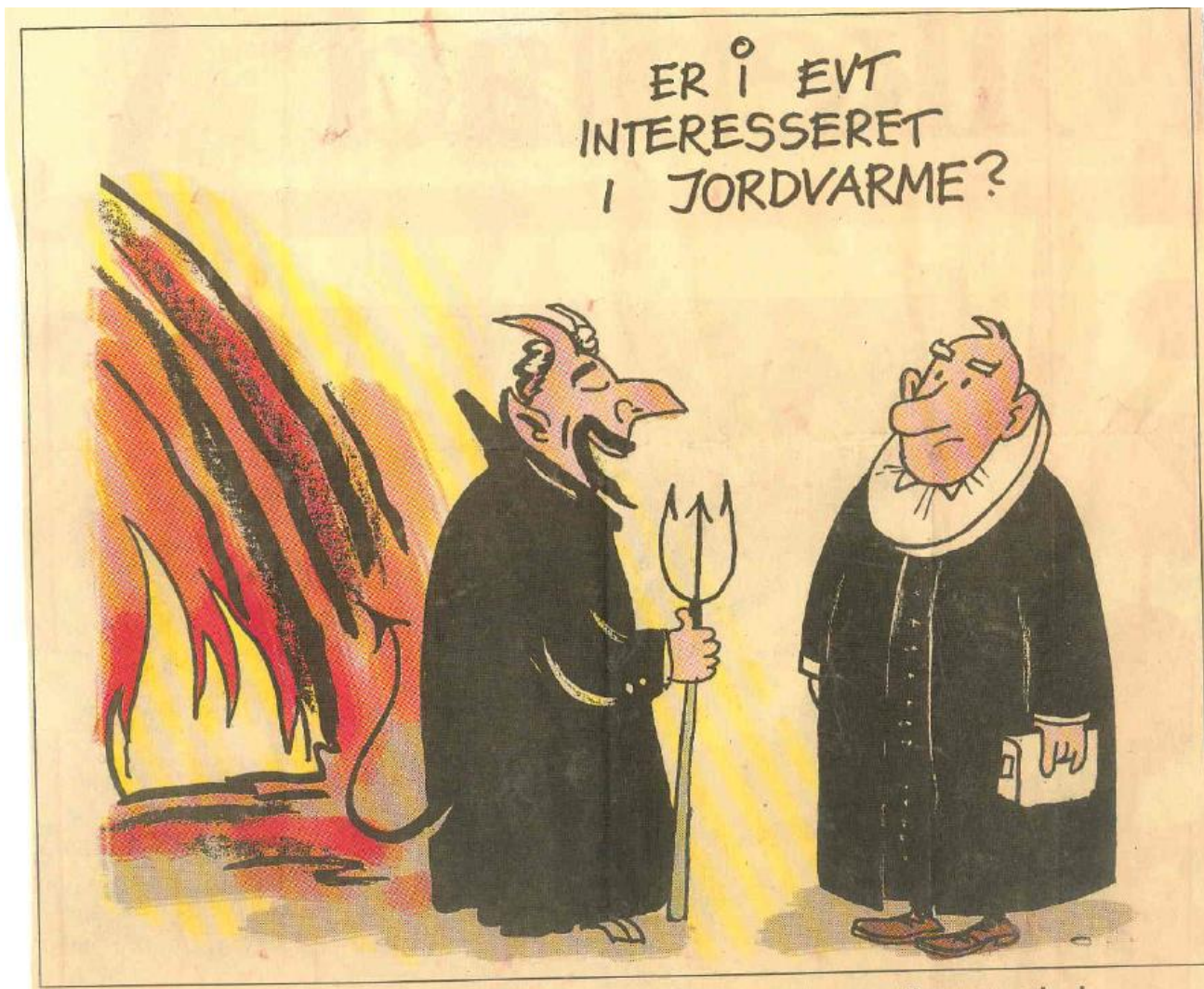
Energiløsninger - Varmepumper

- Jordvarme
  - Fælles anlæg
(kirke/bolig/sognehus)
- Luft-vand
  - Konvertering (olie/gas)
- Luft-luft
  - Supplerende (elvarme)

Rapport om varmepumper i kirker på
www.folkekirkensgrønneomstilling.dk

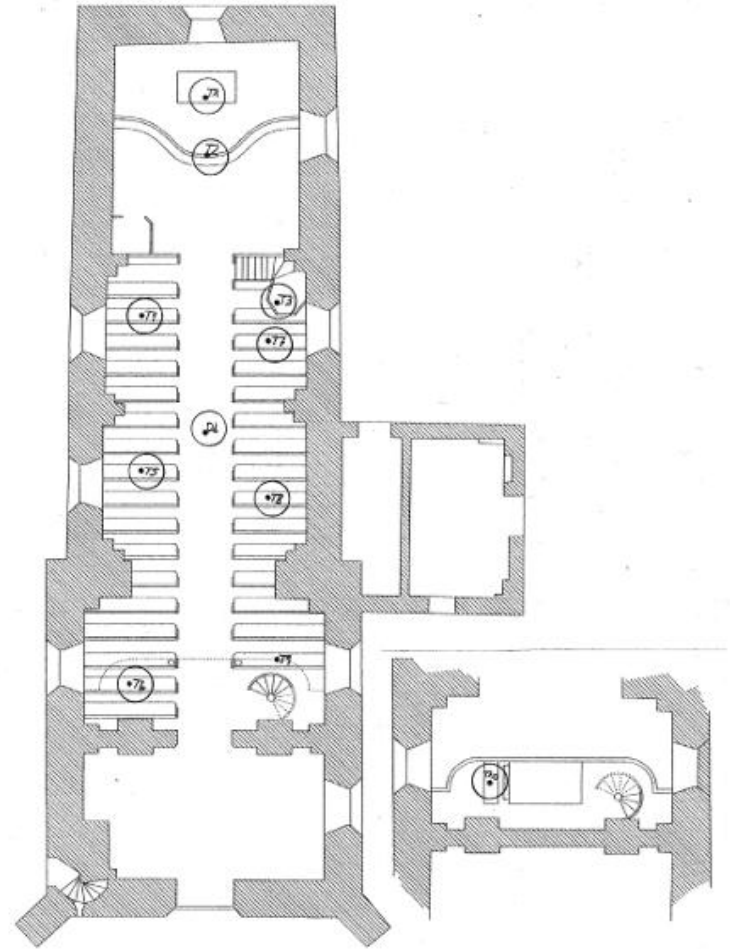

Indhentning og udvælgelse af tilbud

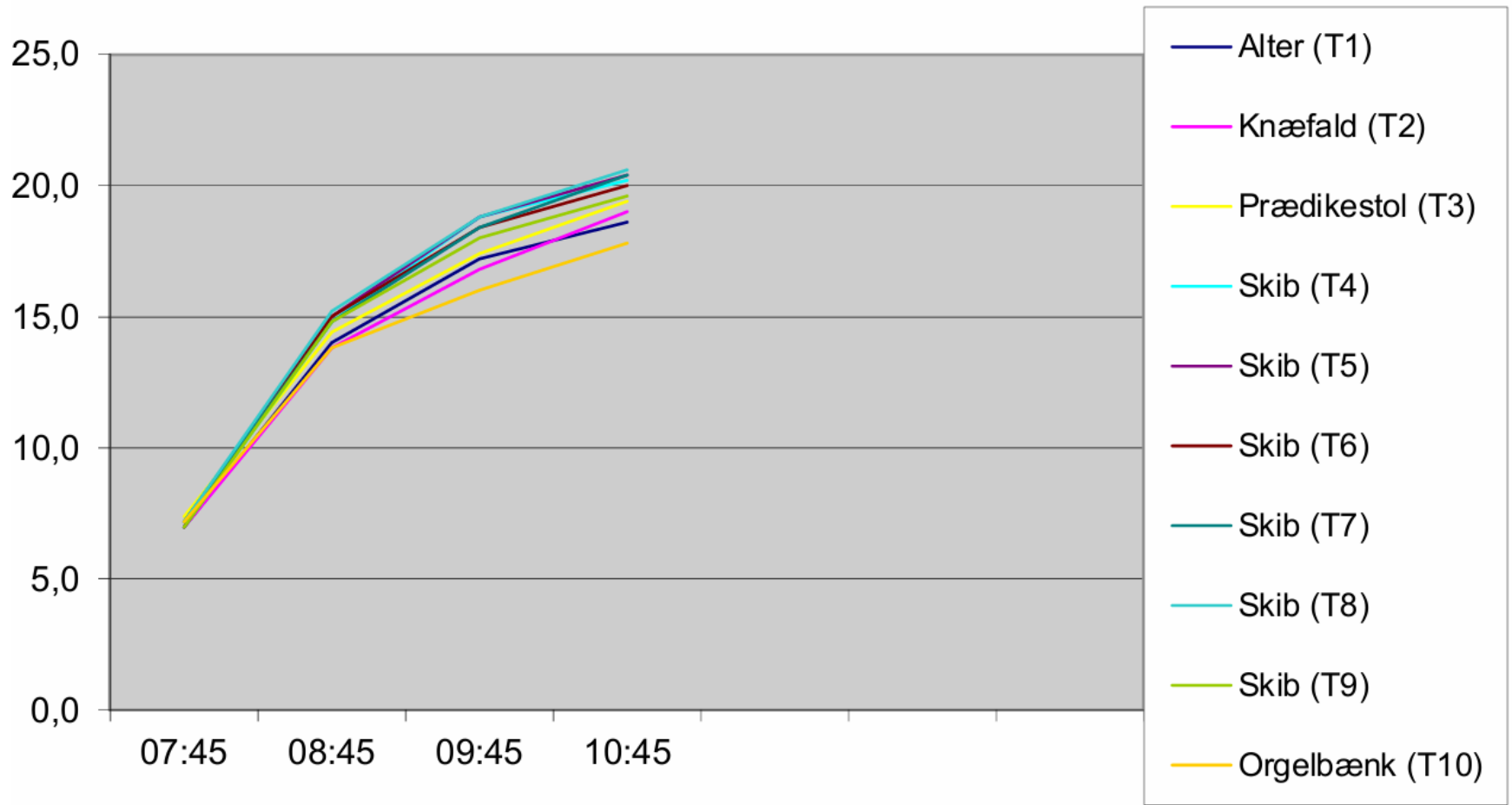

Prøveopvarmning

- Nye varmeanlæg
- Endelig godkendelse
- Mindst 10 målepunkter
- Periodevis opvarmning
12 °C på 6 timer
- Vedvarende opvarmning
6 °C på 3 timer

Prøveopvarmning

Varmestyring, drift og vedligehold

- Manuel (start/stop)
- Programmering
- Fjernbetjening
- Opvarmningsperioder
- Temperaturniveauer
- Ventilation
- Relativ luftfugtighed

Har gamle varmeanlæg antikvarisk værdi?

